

jim bode v svoji zlati knjigi še poseben častni list, na katerem se bode čitalo, da so knezoškof Jakob Maksimilijan I. 1883 obhajali „prvo dijecezsko sinodo“ t. j. uradno skupščino duhovnikov Lavantske škofije. Svojo obširno vladikovino obiskujejo sedaj že petokrat, a sv. Očetu v Rimu poklonili so se najmanjše že šestkrat. V trdi zimi hiteli so predlansko leto k zlati sv. meši papeža Leona XIII. v Rim. Obiskali so slovito Marijino Božjo pot v Lourdesu na Francoskem, kakor tudi mnoge druge slovite Božje poti, ne le po Avstrijskem, nego tudi po Nemškem in posebno po Laškem, kateri jezik tako gladko govorijo, kakor svojo materinščino. Ker so cesarju vsaki čas dajali v polni meri, kar je cesarjevega, kakor Bogu, kar je Božjega, podelili so jim naš svetli cesar že l. 1879 veliki križ svojega Franc-Jožefskega reda z zvezdo, leta 1883 imenovali so pa svetli cesar našega premil. knezoškofa za svojega djanskega tajnega svetovalca, za česar voljo jim gre naslov: Ekscelencija.

Prav slovesno ebhajali so dne 18. januvarija 1888 petindvajsetletnico svojega škofovanja, a še vse slovesnejše praznovali so dne 2. avgusta potem svojo zlato sv. mešo. Trije cerkveni knezi prisostovali so temu sv. opravilu v škofiji opravi. Njih ekscelencija knez nadškof Solnogradski klečali so v sredi med Ljubljanskim in Celovškim knezoškofom. Zraven njih bilo je okoli 140 mešnikov in cerkvenih odličnjakov zbranih. Navzoči bili so tudi dostojanstveniki mesta Maribora ter brezštevilna množica vernega ljudstva, katerega prostorna stolna cerkev nikakor ni mogla obseči. Ta svečanost ostane vsem vdeleževalcem njenim nepozabljiva.

V vedni spomin te redke svečanosti naj se nastopno navedejo najimenitnejši darovi, ki so se Njih ekscelenciji našemu premil. knezoškofu povodom njih zlate sv. meše poklonili: Kn. šk. stolni kapitol z duhovniki škofije Lavantske kupil je knezoškofu za vezilo kelih iz čistega zlata, ki je veljal 2434 gld., mešne bukve, v srebru okovane za 132 gld. 40 kr. in 2 oltarni blazinki, bogato z zlatom okinčani, katere so naredile č. šolske sestre v Mariboru za 135 gld. — Č. oo. Trapisti iz Rajhenburga prinesli so dragoceno škofijo palico, č. nune Magdalenke iz Studencie poslale so prekrasno štolo, č. šolske sestre v Mariboru darovale so fini roket, gospé Mariborske lepo pregrinjalo, vsakdo pač po premoženji. A tudi Nj. ekscelencija premil. knezoškof odprli so pri tej priliki po svojej stari navadi svoje radedarne roke ter niso le obilnih gostov svoje zlate sv. meše bogato pogostili, ampak so v vedni spomin te redke svečanosti posebno vstanovo v blagor obolelim duhovnikom založili. — Izmed častitek, katerih je najmanjše 80 došlo po telegra-

fičnem potu, bila je brez dvombe najimenitnejša ona našega presvetlega cesarja, ki so jim jo v jutro zlate sv. meše iz Ischlana doposlali. In da ne zgubimo več besed, naj te črtice sklenemo s srčno željo: Bog daj Njih ekscelenciji premil. knezoškofu popevati še biserno sv. mešo ter jim podaljšaj dneve Njih toliko blagosnega delovanja do skrajne meje človeškega življenja! (Dalje prih.)

Katoliško podporno društvo v Celji.

To društvo je sila imenitno, ne samo za našo škofijo, ampak tudi za verno slov. ljudstvo v obče. Zato bode pač prav, ako podamo iz poročila za leto 1888 tudi našim bralcem važniše reči. V tem letu so se jako važne spremembe v tem društvu godile in poročilo jih opisuje tako-le:

Že v lanskem poročilu smo omenili, da nameravamo društvu našemu širšo podlago dati, ter delokrog njegov raztegniti čez vso vladikovino. To smo tudi srečno zvršili. Pri izvanrednem občnem zboru dne 12. februvarija bil je predlog, da se paragrafi 1, 3, 15, 17 in 19 društvenih pravil v dotičnem smislu spremenijo, enoglasno vzprejet, ter odbor pooblaščen, vse potrebno ukreniti, da dobijo tako spremenjena pravila veljavno moč. Pravila je potrdila namestnija z odlokom 4. maja 1888 št. 9026.

In tako je sedaj društvu, kakor veli prvi paragraf novih pravil, namen: „Podpirati učiteljice in učenke privatne dekliske šole v Celjski okolici, kakor tudi po razmeri društvenega premoženja enake šole po drugih krajih lavantske škofije, pa tudi druge ubožne otroke“. Da bo zamoglo društvo naše po trgih in mestih naše vladikovine vstanavljati dekliske šole pod vodstvom šolskih sester in tako uspešno delovati za krščansko vzgojo otrok ženskega spola, treba je, da se vsi krogi prebivalcev vladikovine naše živo zanimajo za društvo, ter ga vsestransko podpirajo.

Druga važna sprememba v našem društvu zadeva osebo načelnika. Č. g. Jožef Žičkar odpovedal se je zbog svojega obilnega posla vsled nove službe kot župnik v Vitanji časti in bremenu načelnika kat. podp. društva. Akoravno se je že odbor društveni pismeno zahvalil njemu za neumorno delovanje njegovo v prid društvu, smatramo vendar kot svojo sveto dolžnost, tu javno iskreno zahvalo izreči preč. g. župniku in ustanovitelju našega društva za toliko navdušenost in vstrajnost, za toliko bojov, skrbi in recimo tudi, britkih ur in krivic, katere je prenašal in prestal, da je društvu, tako važnemu za južni Štajar, osobito za Celjsko okolico, življenje dal, ga z vsemi mogočimi sredstvi pospeševal, ter ga na tako trdne noge postavil, kakor se v istini sedaj nahaja. Obžalujemo

čali, da bo v prihodnje, kakor je bila do zdaj, naša občina v dobrih rokah. Saj je dozdajšnji župan akoravno uraduje v slovenskem jeziku, občinske dolgove, katere je pred 3 leti prevzel, lepo poplačal, občinsko doklado od 35% na 20% znižal in ima danes v svoji občinski blagajnici okoli 120 glđ. gotovine. Slovenci, posnemajte nas!

Od sv. Jurija na Ščav. (Požarna bramba, pevsko in bralno društvo.) Pred dvema letoma ustanovili so narodnjaki tukaj bralno društvo in kmalu potem ustanovil je tukajšnji, sedaj odšli učitelj g. H. pevsko društvo. Letos dopolnila se je trojica narodnih društev, ustanovila se je namreč še prostovoljna požarna bramba. Čeprav še nova, dobila je vendar hitro trdna tla, spravila si primerno obleko, brez vseh nemških znakov. Namesto običajnih „FF“ na ovratniku, imajo tukajšnji požarniki na dotičnem mestu medeno podobo jahajočega sv. Jurija in namesto nemško-barvinega traka na levi rami samo rdeči trak. Pred dvema tednoma dobili smo še pa novo veliko brizgalnico na kolesih, katera se je v nedeljo 2. junija t. l. svečano blagoslavljal. Uže na vse zgodaj plapolali so po celem selu raz hiše avstrijski, štajarski in tudi dva slovenska barjaka. Okoli 1/2 10 ure predpoldan korakali so požarniki, na čelu njim dobro svirajoča godba v cerkev k pozni božji službi, ko so uže prej pred cerkev pripeljali celo v evetji in venci ozaljšano novo brizgalnico s slovenskim praporom na vrhu. Vse vence oskrbela so vrla domača dekleta. Prvi slovesni pridigi povdarjal je g. kaplan korist požarne brambe za vsaki kraj, ter opominjal požarnike, naj vrló izpolnjujejo svojo dolžnost, ter pomagó v sili prijatelju in sovražniku. Po božji službi blagoslovil je g. župnik brizgalnico, raz katero se je blesketal slovenski napis: „Gasilnica prostovoljne požarne brambe pri sv. Juriju na Ščavnici.“ Po svečanosti odpeljali so brizgalnico pred okinčani hram stotnika požarne brambe, g. Fr. Vaupótiča, kateremu se je zahvaliti, da je celo društvo v tako kratkem času zadobilo najpotrebnejše orodje in novo opravó. Da se je ljudstva vse trlo, mi ni potreba omenjati, kedor pozna vrlé zavedne in narodne Ščavničarje. Čeprav se je vreme kazalo celi dan deževno in je proti večeru res začelo deževati, vendar je prišlo še precej odličnih gostov iz Ljutómera, Kapele itd. Popoldne prišli so tudi požarniki iz Rađgone, gornje Ragone, zgornje Mote in Hrastja, katere so tukajšnji s kratkim „zdravo“ pozdravili. Pozno v noč so se razlegale še slovenske pesmi tukajšnjih pevcev, kjer seveda „Slovenec sem“ nismo pozalili, saj ga poje tukaj vsak fant in vsako deklé. Kako vrlí so novi požarniki, videlo se je že kar v petek po slavnosti 7. t. m., ko je góreló stanje Franca Krefta v Rinkovcih. Užgalo

se je uže predpoldnevom, pa nihče ni prišel povedat, da gori, videti se pa od sv. Jurija tje ne more, ker je skorej v tretji grabi. Tako smo zvedeli še le o petih popoldne. Hitro, ko je plat zvona udaril, popustil je vsaki svoje delo in v desetih minotah so se odpeljali na kraj pogorišča. Prišli so seveda prepozno, vendar so pogasili ogenj, da ni bilo za soseda več nevarnosti. In kar je tukaj posebno povdarjati prišli so polnoštevilno, čeprav so bili vsi na travnikih sušili. Da bo tedaj v prihodnje možno priti o pravem času, naj skoči hitro eden izmed sosedov, če je le mogoče, na konja, ter hiti pravit, najprej mežnarju, da jih z zvonom skliče in potem pa g. stotniku Vaupótiču ali g. Brumenu namestniku, ker se od tod na mnogo krajev ne vidi, kjer je ogenj. Domači so pri takih priložnostih itak vsi zmešani, zategadelj naj to eden sosedov stori. H koncu pa kličemo vrlim požarnikom krepki „zdravo!“ naj bodo v svojem poslu iz ljubezni do bližnjega točni, ter jim tudi želimo, da bi imela njih brizgalnica, kot tudi oni pri tej stroki malo posla! —c.

Iz Cirkovec. (Pojasnilo.) V št. 20 in 21. se nahaja dopis od nas, ki naju bolj osebno napada. Nasproti pa je resnica to-le: Mi dva sva poštena Slovenca, ter ljubiva narod, vero in cesarja. Ako kdo Gospodovo molitvo v latinskem ali nemškem jeziku moliti zna, za to še ni Latinec ali Nемеc. Dalje se pravi, njemu (županu) je postava, kakor Nемеc reče „španska ves.“ Resnica je, da sem bil kmečki sin ter nisem nikdar niti najmanjše kazni imel. Bil sem vojak, pošteno sem služil ter kaznjevan nikdar nisem hil. Dolgo časa sem že posestnik in zdaj tudi izvoljen občinski predstojnik, a nikdar še postav nisem prestopil. Če bi nobene postave ne vedel, bi se meni gotovo že kaj tacega pripetilo, kar še se zgodi bolj učeni. Kar se dalje „Zdrgonjskega mosta“ tiče, je vse, kar se nama očita, neresnično. Midva se nisva nikdar zarotila, marveč zmešal je vse prejšnji pisar, ker stvari ni razumel. Pri nas so drugačnje razmere. Naša občina je zelo velika. Vsaka ves (srenja) ima svoje premoženje in velika srenjska zemljišča. Dozdaj je vsaka ves svoja pota, ki jih namreč le ona rabi, iz svojega premoženja popravljala. Ako bo za naprej občinska blagajnica popravke potov v vseh srenjah prevzela, ako bodo potem srenjski dohodki celo ali samo deloma srenji ostali, ali če bodo pripadli po razmeri občinskemu zakladu, to so zastarane in zelo zamešane reči, katere zamore prej ali pozneje samo najvišja kompetentna inštanca na Dunaji stalno določiti. Da bi v takih rečeh meni žena postave razlagala, kakor učeni dopisnik sumnjiči, vsaki poštenjak sam vé, kam pes tace moli. Kar dalje „šolsko slovesnost“ zadeva, da se je jaz kot občinski predstojnik nisem udeležil, da sem na Ptuj šel, da sem zoper

njo deloval in na stražo prišel, je resnica takole: Midva in tudi drugi možaki smo želeli, naj se spomin 40-letnega vladanja našega presvitlega cesarja s stalnimi, dobrodelnimi čini obhaja zato, ker so presvitli cesar sami tako želeli. V tem slučaju bi občinska blagajnica sama pripomogla, da bi se stalni spominek ustanovil. Ta prevažni spomin se pa žalibog ni tako slavil. Razun petja in telovadbe je vse, kar se je v Lahovi krčmi godilo, temu prevzvišenemu dnevu celo malo pristojalo. S pijačo in „ringelšpilom“ se tak spomin pač ne slavi. Venec vsemu je pa šolski vodja s tem spletel, da je nazadnje, ko bi otroci bili bolje odšli, njih vodstvo krčmarju g. Lahu prepustil. Ta gospod se je bil napravil v pisan španjski frak, višnjeve „štunfe“ in norske kapo. Tako nasmešen je z vso spehano šolsko mladino čudoviti „gänsemarsch“ burkal po celi vesi, da so se jim vsi vaščani smejali. Taka pustna šemarija ne dela takemu dnevu nobene časti. Zvečer pa, ko sem jaz z uradnega pota prišel s Ptuja, se po moji opazki ni družega nič vršilo, nego požarno stražo zadevajoče reči. Kako se take razpravljajo, to je vsakomu znano, če je namreč zvečer v tako gostilno naletel. Oziroma požarne straže dalje ni res, da sem jaz ali Žumer, ali kateri drugi zoper gasilno društvo. Tega nó! Mi smo vsi za dobrodelni zavod, ki je pri nas v resnici potreben. Mi smo le zoper „hauptmanna g. Laha. Ta gospod je v poldrugem letu s svojo štacuno dovolj naredil. Ne morem ga potrditi, da bi še čez občinsko premoženje gospodaril. O cesarski lipi je le to res, da midva o tem, kar se nama očita, celo nič ne veva. Zadnja želja, da bi midva iz občinskega odbora prišla, zna se v svojem časi spolniti. Da pa g. Lah, o katerem se v onem dopisu toliko govori in pa njegov pisar nista notri prišla, to je uzrok ces kr. namestnija, ki je njegovo volitvo ravno pred „krahom“ ovrгла in novo volitvo razpisala. V njej sva bila midva voljena, ne da bi kdaj po občinskih službah hrepenela.

Blaž Draškovič, Matija Žumer,
občinski predstojnik, odbornik.

Iz Smolnika. (Rana smrt.) V sredo, dne 29. pr. m. spremljali smo tukaj k večnemu počitku rajnega Jakoba Skrbineka. Umril je v 34. letu svoje starosti in v 10. letu svojega zakona. Neizprosljiva jetika mu je odprla prerani grob. Po štirimesečnej, mučnej bolezni je on večkrat previden s sv. zakramenti dne 27. p. m. mirno v Gospodu zaspal. Mož je bil vrl katoličan, zaveden narodnjak, zvest in odkritosrčen prijatelj svojim znancem in pred vsem ljubeznjiv in dober oče svojim in domači družini. Da ga je vsa občina kot svojega dolgoletnega zastopnika čislala in spoštovala, nam služi v porok krasni venec, katerega mu je med drugimi tukajšnja občina poklonila. Žaljuočii vdovi pa naj

bo v tolažilo, da brez božje volje se nič ne zgodi in da je vse, kar je po božji volji storjeno, le dobro, akoravno naš ubogi človeški razum tega zapopasti ne zamore, ker se po svojih željah ravna. Bodi mu zemljica lahka!

Iz Celja. (Dijaška kuhinja.) Za III. društveno, šolsko leto 1888/89 so dalje darovali naslednji častiti in prečastiti daritelji: Slavna „Posojilnica v Konjicah“ 20 fl., Janžek Edvard, župnik v Šmarjeti 3 fl., J. Prešern, župnik v Koprivnici 3 fl., slavna posojilnica v Makolah 20 fl., slavna posojilnica v Slatini 15 fl., Ant. Fröhlich, nadžupnik v Slatini 5 fl., Kavčič M., trgovec v Št. Jurji j. ž. 5 fl., Agrež Jože, koncipijent v Brežicah 2 fl., Žičkar Josip, župnik v Vitanji 2 fl., Hausenbichler Ivan, župan v Žavci 5 fl., slavna posojilnica v Žavci 30 fl., ekscelenca mil. knežeškoj za april 4 fl., Kene Franc, župnik na Sladki gori 5 fl., Maks Pletteršnik, c. kr. profesor v Ljubljani 5 fl., Gregor Zajc, gostilničar na Polzeli 5 fl. Vsem blagim dariteljem presrčna zahvala v imenu naše mladine in prosimo še daljnih milodarov.
Maks Veršec, l. r., Mih. Vošnjak, l. r.,
blagajnik. predsednik.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo, svitli cesar se je podal v terek, dne 11. junija v Monakovo ter se misli, da ostane ondi nekaj dni pri svoji prevz. hčeri, nadvojvodinji Gizeli. — O binkoštih je imel „šulverein za Nemce“ na Dunaji svoje zborovanje in je bilo na njem veliko govorjenje o znanem Juriji — vitezu Schönererji, ali on ni bil pri zborovanji. — Kardinalu Gangelbauerju je odleglo in upa se, da bode ozdravel, se ve, če se kap ne bode ponovila. — Po nemškem Štajarji si pripravljajo vzprejetišča t. j. hiše za potepuhe, ali sedaj se kaže, da je bilo lažje vzprejeti postavo za-nje, kakor pa jo izpeljati. No če ne bode poskušnja predraga, naj se izpelje postava tudi po naših krajih, na škodo sodimo, da ne bode. — Dež. poslanec Avg. Lehman je umrl in bode na mesto njega brž ko ne zopet konservativen Nemeč izvoljen v dež. zbor v Gradci. — Sl. Korošcev gre k Vodnikovi slavnosti blizu sto in je to jako lepo znamenje za to, da ima Koroško že lepo število zavednih mož. — Novo poslopje dobijo v Celovci za latinske šole, 114 000 gld. bode menda že dovolj za tako poslopje. — Volilno gibanje na Kranjskem kipi že močno, ali kar nam ne dopade, je najbolj to, da ena stranka pita drugo z lažmi. Ni lepa ta beseda, tudi pri tem ne, ki jo „meče“ nasprotniku na glavo. — Tujeec letos ni prišlo veliko o binkoštih v Postonjo, da si ogledajo tamojnjo jamo. — Namestnijski svetovalec in vodja okr. glavarstva v Gorici je A. vit. Bosizio. Mož